ਭਾਰਤ ਜਲਗਤ ਸੰਕਲਪ

Based on daily observations till 30th June 2026

Issue date: 01.07.2026

ਸਾਰਾਂਸ਼ ਜੂਨ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਅਤੇ ਪੂਰਬ ਵਿੱਚ ਬਾਰਸ਼ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਰਹੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੱਖਣ ਵਿੱਚ ਮਿਸ਼ਰਤ ਹਾਲਾਤ ਨੇ ਲਗਭਗ ਆਮ ਪੱਧਰ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ। ਸਤ੍ਹਾ ਦੇ ਹਵਾ ਤਾਪਮਾਨ ਕੇਂਦਰੀ, ਪੂਰਬ ਅਤੇ ਪੱਛਮ ਵਿੱਚ ਆਮ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਗਰਮ ਅਤੇ ਉੱਤਰ ਵਿੱਚ ਆਮ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਠੰਢੇ ਸਨ। ਸਬੰਧਤ ਨਮੀ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿਸ਼ਰਤ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਕੇਂਦਰੀ-ਪੂਰਬ ਅਤੇ ਪੂਰਬ ਵਿੱਚ ਆਮ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਨਮੀ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਅਤੇ ਪੂਰਬ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸੁੱਕੇ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀਆਂ ਸਨ। ਕੁੱਲ ਵਹਾਅ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰ, ਕੇਂਦਰੀ, ਪੂਰਬ ਅਤੇ ਪੱਛਮ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਘਾਟ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਜੂਨ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ-ਪੂਰਬ ਵਿੱਚ ਵਹਾਅ ਦੀ ਵੱਡੀ ਘਾਟ ਹੋਈ। ਜੁਲਾਈ ਲਈ, ਉੱਤਰ ਅਤੇ ਉੱਤਰ-ਪੱਛਮ ਵਿੱਚ ਬਾਰਸ਼ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਅਤੇ ਦੱਖਣ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋਣ ਦੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤਾਪਮਾਨ ਦੇ ਅਨੋਖੇਪਣ ਉੱਤਰ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਗਰਮ ਅਤੇ ਉੱਤਰ-ਪੂਰਬ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਠੰਢੇ ਹੋਣਗੇ। ਬੇਅਪਰਿਸ਼ਕਾਸ਼ ਹੈ ਉੱਤਰ ਅਤੇ ਉੱਤਰ-ਪੱਛਮ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਵਾਸ਼ਪੀਕਰਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੱਖਣ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਾਸ਼ਪੀਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ।

ਬਰਸਾਤ ਅਤੇ ਤਾਪਮਾਨ

ਜੂਨ ਦੌਰਾਨ ਕੇਂਦਰੀ ਅਤੇ ਪੂਰਬੀ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬਾਰਸ਼ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਰਹੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੱਖਣ ਵਿੱਚ ਮਿਸ਼ਰਤ ਹਾਲਾਤ ਸਨ। ਜੁਲਾਈ ਲਈ ਭਵਿੱਖਬੱਧੀਆਂ ਦੱਖਣ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਬਾਰਸ਼ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ-ਪੂਰਬੀ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਬਾਰਸ਼ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੂਨ ਵਿੱਚ ਪੱਛਮ, ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਪੂਰਬ ਵਿੱਚ ਸਤ੍ਹਾ ਦੇ ਹਵਾ ਤਾਪਮਾਨ ਆਮ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਗਰਮ ਸਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਗਰਮ ਹਾਲਾਤ ਜੁਲਾਈ ਵਿੱਚ ਪੂਰੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗਰਮ ਤਾਪਮਾਨ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਦੀ ਭਵਿੱਖਬੱਧਤਾ ਹੈ।

ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਨਮੀ, ਕੁੱਲ ਵਹਾਅ, ਅਤੇ ਬਸਪਾਤੀਪਨ।

ਜੂਨ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰੀ, ਉੱਤਰ-ਪੂਰਬੀ, ਉੱਤਰ-□□□□□□, ਕੇਂਦਰੀ, ਪੂਰਬ ਅਤੇ ਦੱਖਣ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਨਮੀ ਮਿਸ਼ਰਤ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ-ਪੂਰਬੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਮ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਨਮੀ ਸੀ। ਕੁੱਲ ਵਹਾਅ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰ, ਉੱਤਰ-ਪੂਰਬੀ, ਕੇਂਦਰੀ, ਪੂਰਬ ਅਤੇ □□□□□□ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਵਹਾਅ ਘਾਟਾ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤਾ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ-ਪੂਰਬੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉੱਚ ਵਹਾਅ ਘਾਟਾ ਰਿਹਾ। ਕੇਂਦਰੀ ਅਤੇ ਪੱਛਮ ਵਿੱਚ ਬਸਪਾਉ ਅਤੇ ਭ□ਕਰਨ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਜੂਨ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰ ਅਤੇ ਉੱਤਰ-ਪੂਰਬੀ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਹੋਇਆ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਜੁਲਾਈ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਅਤੇ ਪੂਰਬ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸੁੱਕੀ ਮਿੱਟੀ ਅਤੇ ਉੱਤਰ ਅਤੇ ਉੱਤਰ-□□□□□□ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਬਸਪਾਉ ਦੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਹੈ।

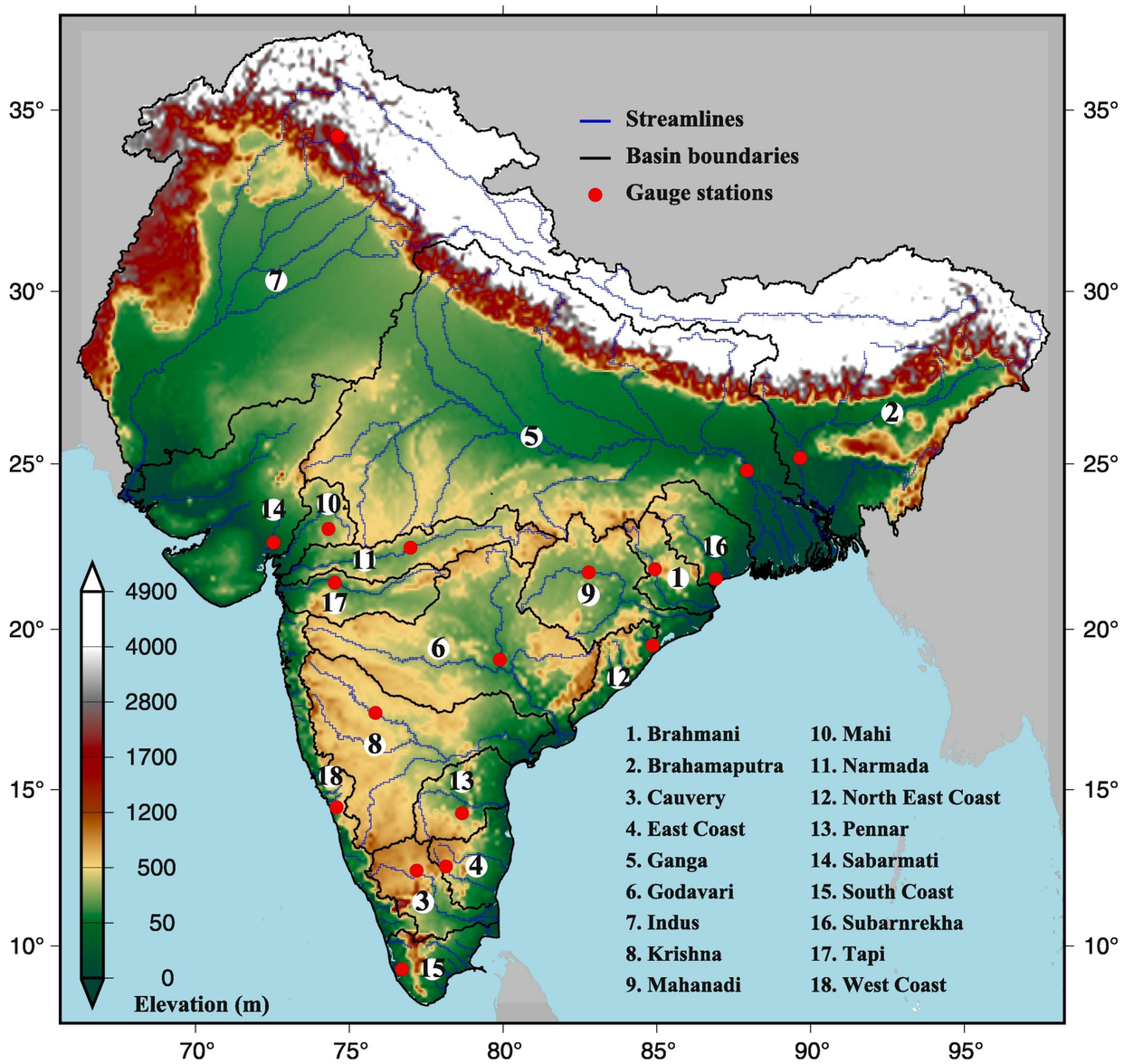

ਤਸਵੀਰ ਭਾਰਤੀ ਪੂਰਬੀ ਪਹਾੜੀ ਜਲਬੰਦੀਆਂ ਉਚਾਈ ਦਿਖਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਭਾਰਤ ਜਲਗਤ ਸੰਕਲਪ ਮੌਸਮ ਅਤੇ ਜਲਗਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮਾਪਦੰਦੀਨਾਂ ਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲ, ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਪਿੱਛੇ ਦਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਭਵਿੱਖਬਾਣ ਟੈਬਲ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਵੈੱਬਸਾਈਟ ਦੇਖੋ। www.indiahydrolook.in

IIT Gandhinagar
Indian Institute of
Technology Gandhinagar

ਬਰਸਾਤ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਨੁਮਾਨ

Based on daily observations till 30th June 2026

Issue date: 01.07.2026

ਇਹ ਨਕਸ਼ੇ ਭਾਰਤੀ ਮੌਸਮ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਐਕਸਟੈਂਡਡ ਰੇਂਜ ਫੋਰਕਾਸਟ ਸਿਸਟਮ (ERFS) ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਗ੍ਰਿਡਡ ਬਾਰਸ਼ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਤੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜੋ 1955 ਤੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੇ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਕੁੱਲ ਬਾਰਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦਰਜ ਹਨ। ਇਹ ਬਾਰਸ਼ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਨਕਸ਼ੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅਸਾਧਾਰਨ ਸੁੱਕੇ, ਗਿੱਲੇ ਜਾਂ □□□□ ਬਾਰਸ਼ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਬਾਰਸ਼ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਾਂ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਸਬੰਧਤ ਗਿੱਲਾਈ ਨਾਲ (ਪੰਨਾ 4 'ਤੇ ਨਕਸ਼ੇ ਉਪਲਬਧ ਹਨ) ਅਸਾਧਾਰਨ ਗਿੱਲੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਲਈ ਸੰਭਾਵੀ ਖੇਤਰ ਦਰਸਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਵਰਖਾ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਾਂ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਘੱਟ ਜਾਂ ਕੋਈ ਬਾਰਸ਼ ਅਤੇ ਉੱਚ ਸੁੱਕਾਈ ਨਾਲ, ਲ□□□□ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦਾ ਖਤਰਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸਾਰਾਂਸ਼ ਜੂਨ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਅਤੇ ਪੂਰਬੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਾਰਸ਼ ਘੱਟ ਰਹੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਉੱਤਰ-ਪੱਛਮੀ ਵਿੱਚ ਮਿਸ਼ਰਤ ਹਾਲਾਤ ਸਨ। ਜੁਲਾਈ ਲਈ ਉੱਤਰ ਅਤੇ ਉੱਤਰ-ਪੱਛਮੀ ਵਿੱਚ ਬਾਰਸ਼ ਘੱਟ ਅਤੇ ਦੱਖਣ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋਣ ਦੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਹੈ।

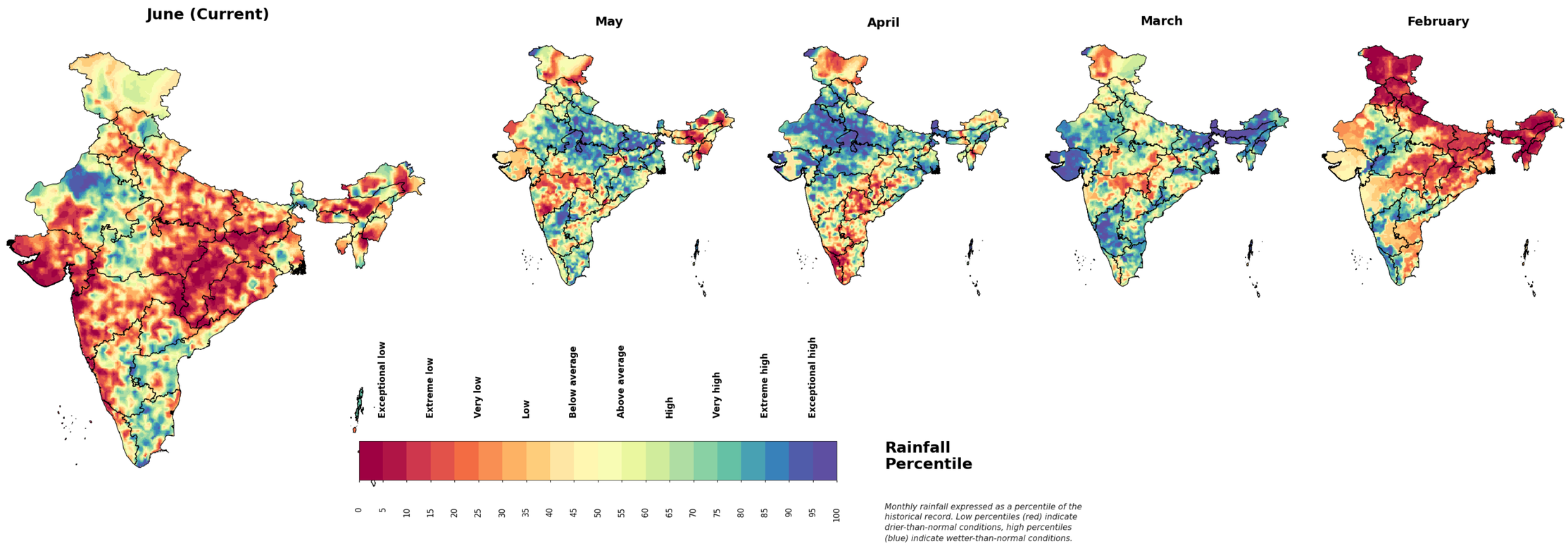

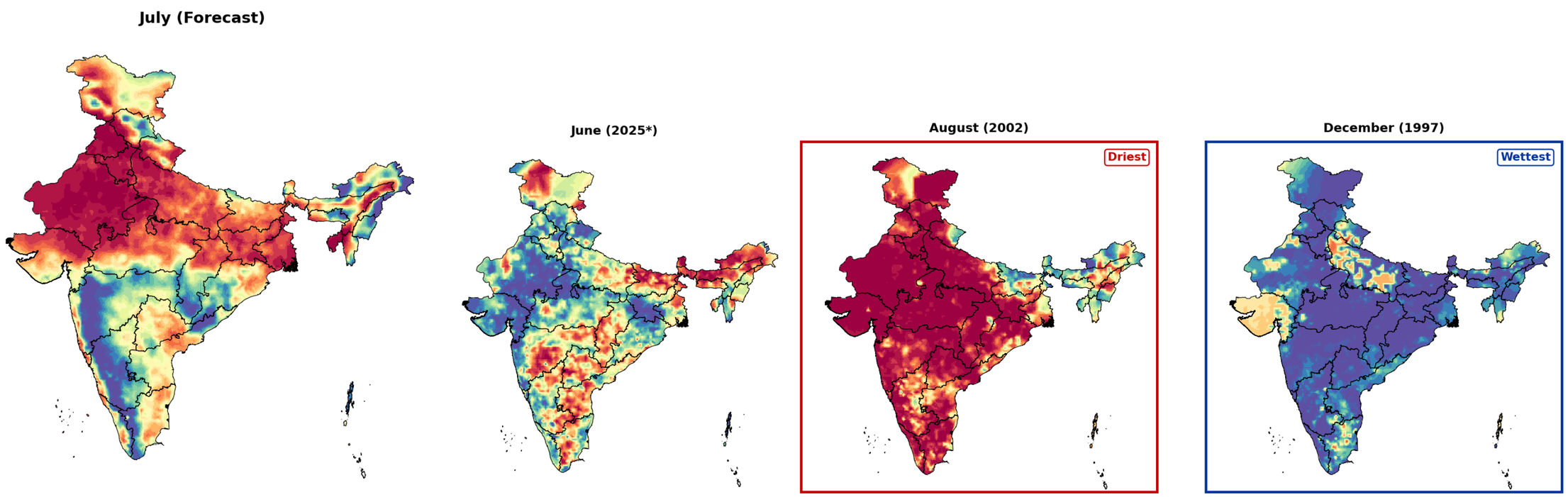

ਭਾਰਤ ਜਲਗਤ ਸੰਕਲਪ ਮੌਸਮ ਅਤੇ ਜਲਗਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮਾਪਦੰਦੀਨਾਂ ਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲ, ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਪਿੱਛੇ ਦਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਭਵਿੱਖਬਾਣ ਟੈਬਲ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਵੈੱਬਸਾਈਟ ਦੇਖੋ। www.indiahydrolook.in

ਸਰਫੇਸ ਹਵਾ ਤਾਪਮਾਨ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਅਨੁਮਾਨਿਤ

Based on daily observations till 30th June 2026

Issue date: 01.07.2026

ਇਹ ਨਕਸ਼ੇ ਭਾਰਤੀ ਮੌਸਮ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਐਕਸਟੈਂਡਡ ਰੇਂਜ ਫੋਰਕਾਸਟ ਸਿਸਟਮ (ERFS) ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਗ੍ਰਿਡਡ ਤਾਪਮਾਨ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਤੋਂ ਬਣੇ ਹਨ ਜੋ ਇਤਿਹਾਸਕ ਮੱਧਮ (1955 ਤੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ) ਤੋਂ ਮਹੀਨਾਵਾਰ-ਔਸਤ ਤਾਪਮਾਨ ਅਨੋਗਤੇ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਤਾਪਮਾਨ ਅਨੋਗਤੇ ਨਕਸ਼ੇ ਆਮ ਨਾਲੋਂ ਉੱਚੇ ਅਤੇ ਘੱਟ ਤਾਪਮਾਨ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਘੱਟ ਤਾਪਮਾਨ ਦੇ ਅਨੋਗਤੇ ਫਸਲ ਦੀ ਉਪਜਾਅ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਜਾਂ ਫਸਲ ਦੇ ਵਾਧੇ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉੱਚੇ ਤਾਪਮਾਨ ਦੇ ਅਨੋਗਤੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਘੱਟ ਵਰਖਾ ਅਤੇ ਘੱਟ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਨਮੀ (ਪੰਨਾ 4 'ਤੇ ਨਕਸ਼ੇ ਉਪਲਬਧ ਹਨ) ਮਿਲੇ, ਉੱਥੇ ਸੁੱਕੇਪਣ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਅਤੇ ਵਧੇ ਹੋਏ ਸੰਭਾਵੀ ਵਾ□□ਪਕਰਨ-ਬਾਸ਼ਪ (evapotranspiration) ਦਾ ਖਤਰਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸਾਰਾਂਸ਼ ਜੂਨ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਤ੍ਹਾ ਦੇ ਹਵਾ ਤਾਪਮਾਨ ਆਮ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਗਰਮ ਸਨ। ਜੁਲਾਈ ਲਈ ਕੇਂਦਰੀ-ਪੂਰਬ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਗਰਮ ਮੌਸਮ ਦੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਉੱਤਰ ਅਤੇ ਉੱਤਰ-ਪੂਰਬ ਵਿੱਚ ਆਮ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਗਰਮ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।

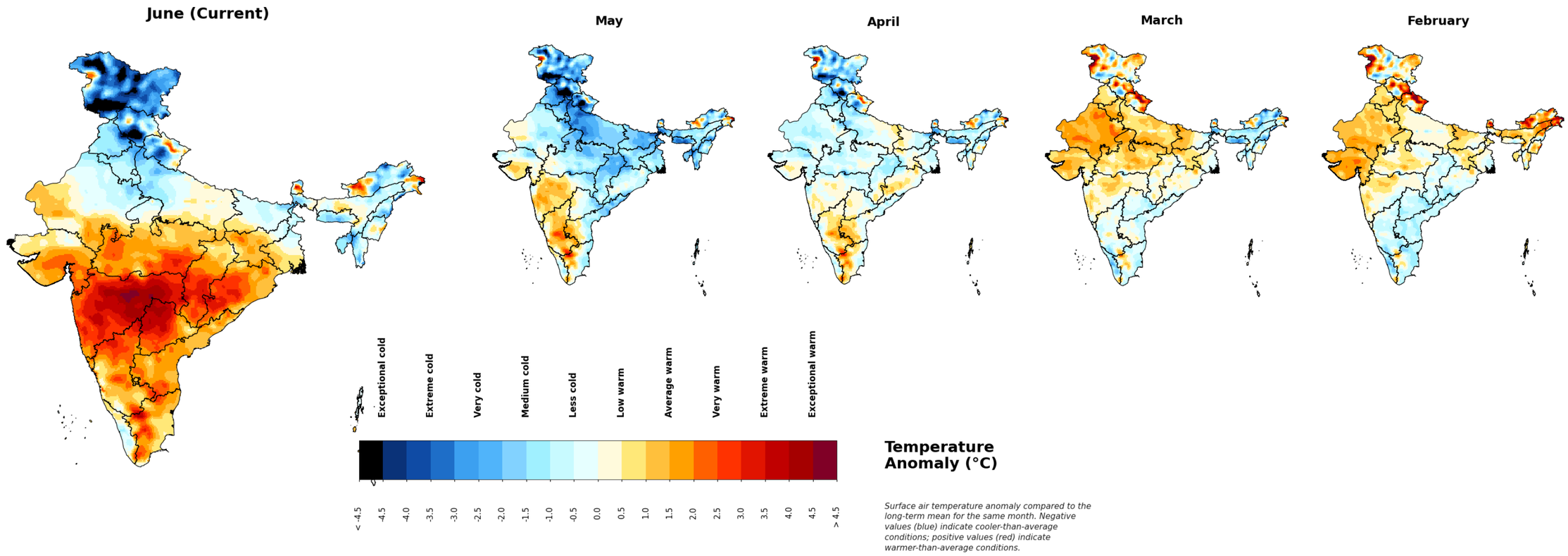

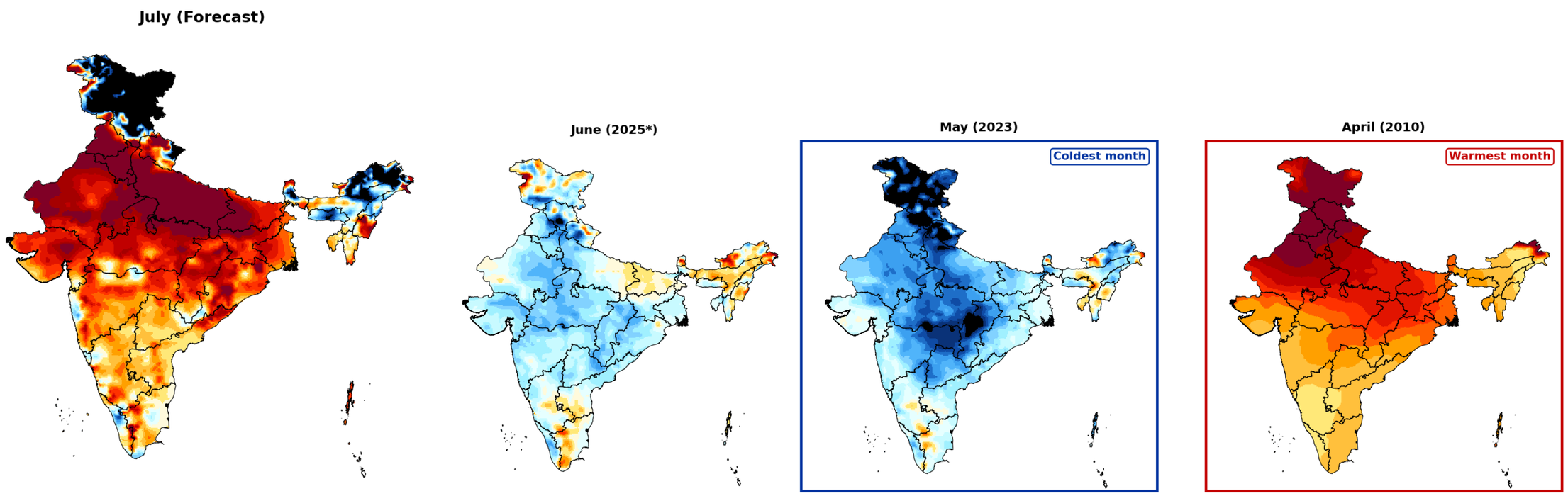

ਭਾਰਤ ਜਲਗਤ ਸੰਕਲਪ ਮੌਸਮ ਅਤੇ ਜਲਗਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮਾਪਦੰਦੀਨਾਂ ਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲ, ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਪਿੱਛੇ ਦਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਭਵਿੱਖਬਾਣ ਟੈਬਲ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਵੈੱਬਸਾਈਟ ਦੇਖੋ। www.indiahydrolook.in

ਰਮੀ ਅਤੇ ਅਨੁਮਾਨੀ ਨਮੀ

Based on daily observations till 30th June 2026

Issue date: 01.07.2026

ਇਹ ਨਕਸ਼ੇ ਭਾਰਤੀ ਮੌਸਮ ਵਿਭਾਗ ਦੇ □□□□ਕਣਾਂ ਅਤੇ ਐਕਸਟੈਂਡਡ ਰੇਂਜ ਫੋਰਕਾਸਟ ਸਿਸਟਮ (ERFS) ਤੋਂ ਗ੍ਰਿਡਡ ਮੌਸਮੀ ਬਲਣ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਨਮੀ (60 ਸੈਂਟੀਮੀਟ ਡੂੰਘਾਈ) ਤੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਇਤਿਹਾਸਕ ਮੱਧਮ (1955 ਤੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ) ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਮਹੀਨਾਵਾਰ-ਔਸਤ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਨਮੀ ਦੇ ਅਨੋਖੇਪਣ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਵਰਤਮਾਨ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਸਬੰਧਤ ਨਮੀ (ਅੱਗਿਆ) ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਵਰਖਾ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਨਾਲ ਉੱਚ ਵਹਾਅ ਅਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ/ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਸਾਧਾਰਨ ਨਮੀ ਵਾਲੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਰਤਮਾਨ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਸਬੰਧਤ ਨਮੀ (ਸੁੱਕਾ) ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜਾਂ ਘੱਟ ਵਰਖਾ ਦੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਘੱਟ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਵਹਾਅ ਅਤੇ ਨਮੀ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਦੇ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਸਾਰਾਂਸ਼ ਜੂਨ ਵਿੱਚ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਨਮੀ ਮਿਸ਼ਰਤ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਜੁਲਾਈ ਲਈ ਅਨੁਮਾਨ ਉੱਤਰ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ-ਪੱਛਮੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਅਤੇ ਪੱਛਮ ਵਿੱਚ ਵੀ ਘੱਟ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਨਮੀ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

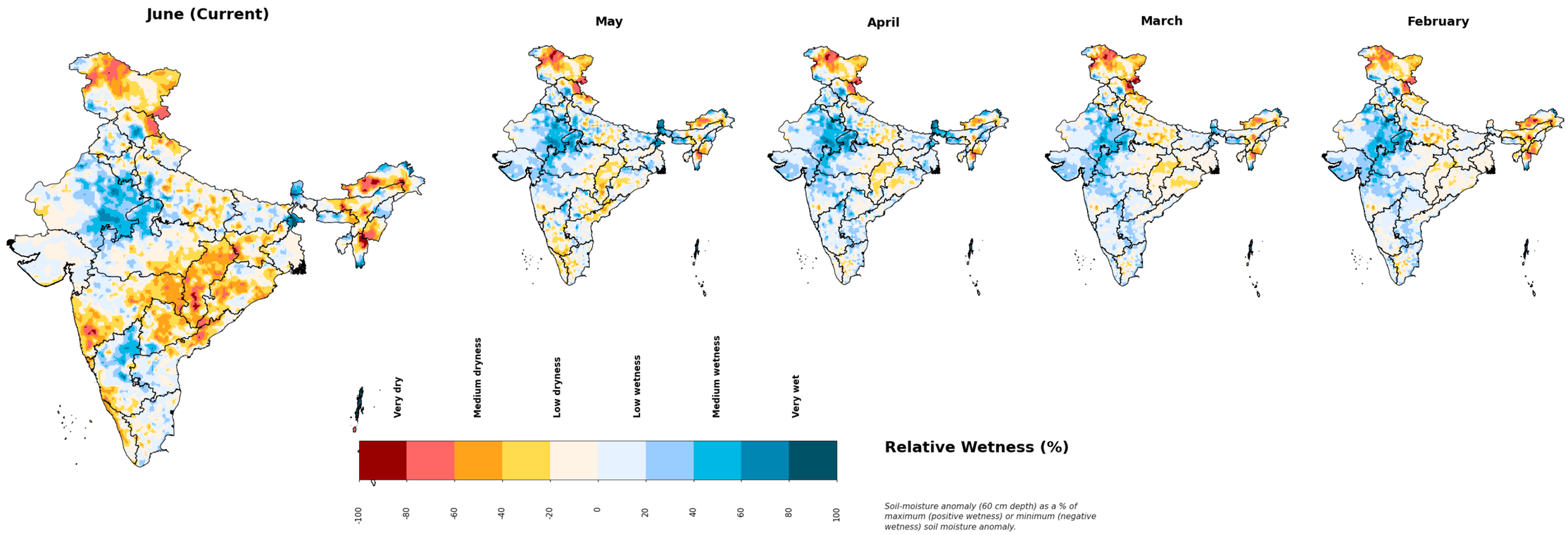

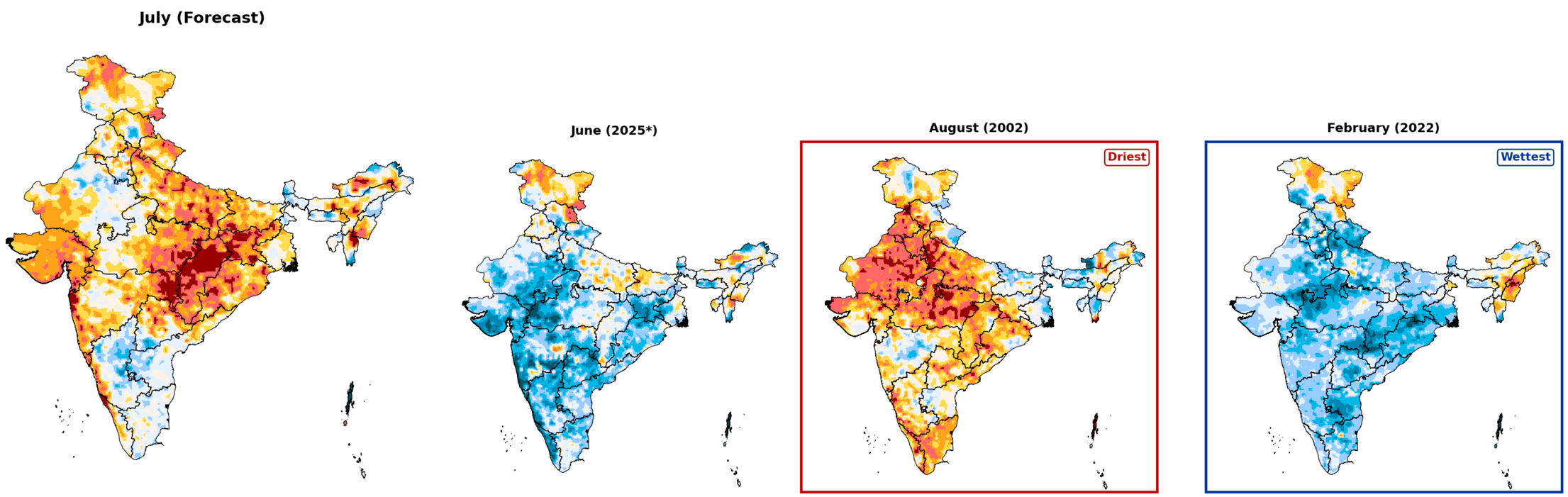

ਭਾਰਤ ਜਲਗਤ ਸੰਕਲਪ ਮੌਸਮ ਅਤੇ ਜਲਗਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮਾਪਦੰਦੀਨਾਂ ਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲ, ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਪਿੱਛੇ ਦਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਭਵਿੱਖਬਾਣ ਟੈਬਲ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਵੈੱਬਸਾਈਟ ਦੇਖੋ। www.indiahydrolook.in

ਪਾਣੀ ਦਾ ਸਾਰਾ ਵਹਾਅ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਅਨੁਮਾਨ ਕੀਤਾ

Based on daily observations till 30th June 2026

Issue date: 01.07.2026

ਇਹ ਨਕਸ਼ੇ ਦੇਸ਼ਮੁਖੀ ਮੌਸਮ ਵਿਭਾਗ ਦੇ □□□□ਕਨਾਂ ਅਤੇ ਐਕਸਟੈਂਡਡ ਰੇਂਜ ਫੋਰਕਾਸਟ ਸਿਸਟਮ (ERFS) ਤੋਂ ਗ੍ਰਿਡਡ ਮੌਸਮ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਰੋੜੀ ਗਈ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਕੁੱਲ ਵਗਣ ਤੋਂ ਮਾਪਦੰਡ ਅੰਤਰ (1955 ਤੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਮੱਧਮ ਤੋਂ) ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਕੁੱਲ ਵਗਣ ਦੇ ਅੰਤਰਾਲ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਮੌਸਮ ਲਈ ਕੁੱਲ ਵਗਣ ਵਿੱਚ ਆਮ ਨਾਲੋਂ ਵਾਧਾ ਜਾਂ ਘਾਟ ਹੈ। ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਵਗਣ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ □□□□ਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਧ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਨਮੀ ਨਾਲ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ/ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੇ ਵਹਾਅ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਵਗਣ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਘਾਟ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੁੱਕਾਪਣ ਹੈ, ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ/ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਪਾਣੀ ਦੇ ਵਹਾਅ ਦੇ ਜੋਖਮ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਸਾਰਾਂਸ਼ □□□ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧੂ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਘਾਟ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤੀ, ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਮਹੀਨੇ ਉੱਤਰ, ਉੱਤਰ-ਪੂਰਬੀ, ਉੱਤਰ-ਪੱਛਮੀ, ਕੇਂਦਰੀ, ਪੂਰਬ ਅਤੇ ਪੱਛਮ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਵਾਧੂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਘਾਟ ਦੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਹੈ।

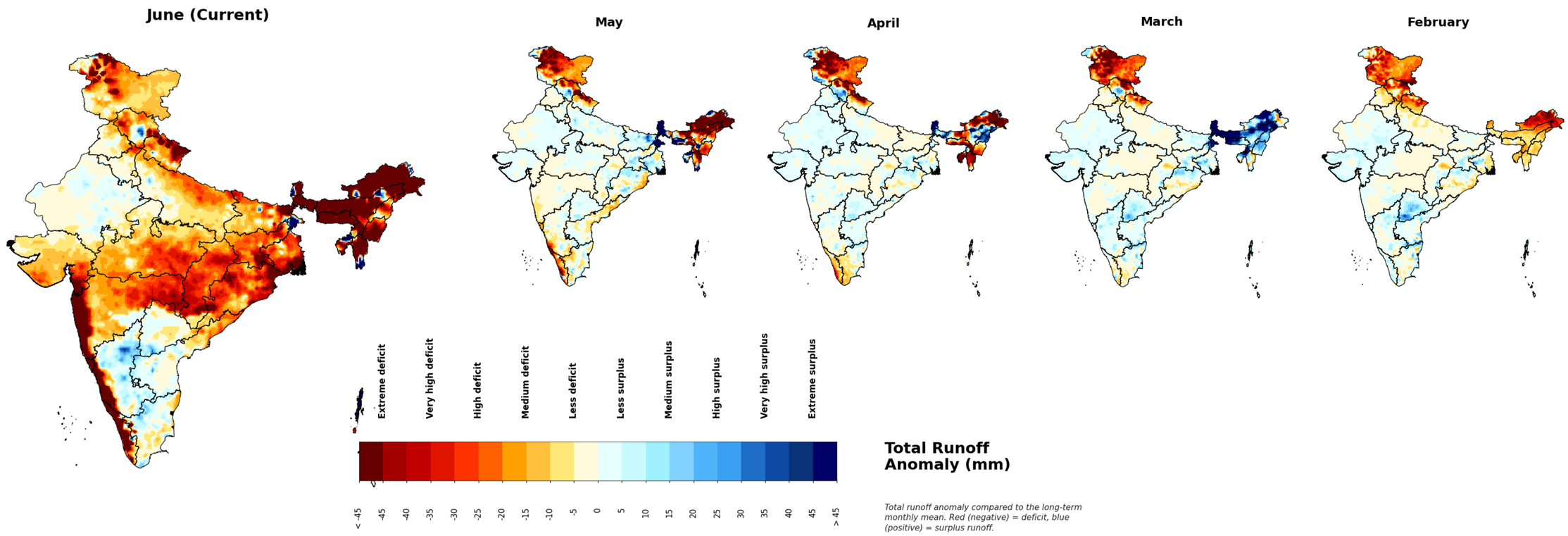

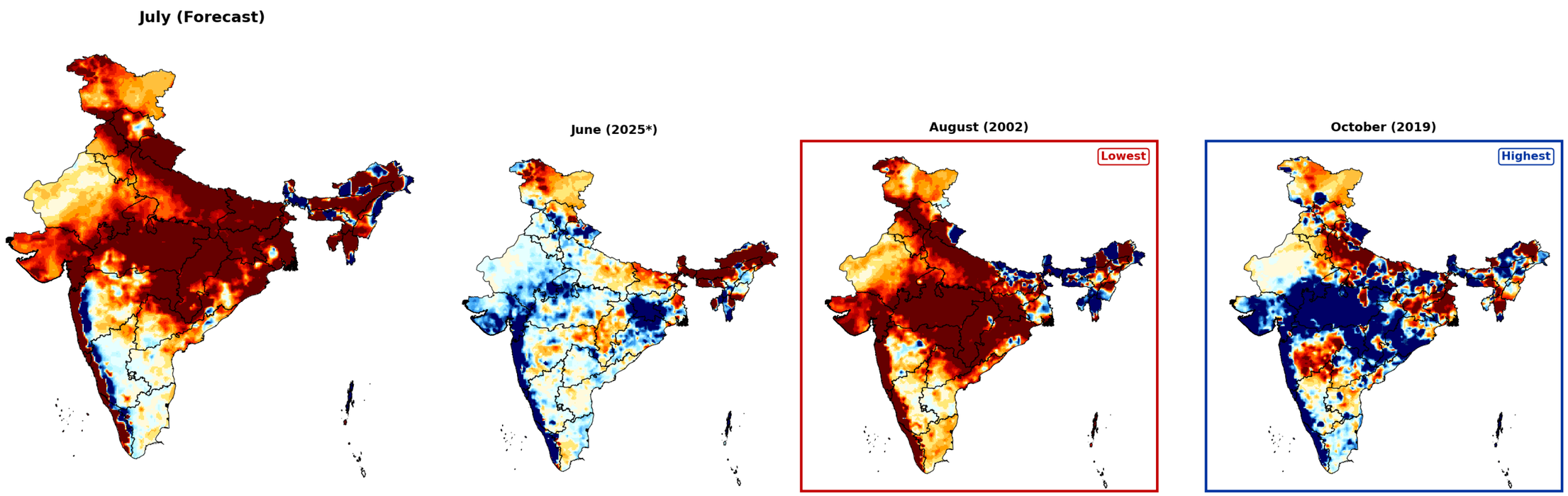

ਭਾਰਤ ਜਲਗਤ ਸੰਕਲਪ ਮੌਸਮ ਅਤੇ ਜਲਗਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮਾਪਦੰਦੀਨਾਂ ਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲ, ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਪਿੱਛੇ ਦਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਭਵਿੱਖਬਾਣ ਟੈਬਲ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਵੈੱਬਸਾਈਟ ਦੇਖੋ। www.indiahydrolook.in

ਬਾਹਰੋਂ ਅਤੇ ਅਨੁਮਾਨੀ ਵਾਸ਼ਪੀਕਰਨ

Based on daily observations till 30th June 2026

Issue date: 01.07.2026

ਇਹ ਨਕਸ਼ੇ ਸਥਾਨਕ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਮੌਸਮ ਵਿਭਾਗ (IMD) ਦੇ ਐਕਸਟੈਂਡਡ ਰੇਂਜ ਫੋਰਕਾਸਟ ਸਿਸਟਮ (ERFS) ਤੋਂ ਗ੍ਰਿਡਡ ਮੌਸਮੀ ਬਲਣ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਵਾ□□ਪੋ-ਬਾਫ਼ੀ (ET) ਤੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਇਤਿਹਾਸਕ (1955 ਤੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ) ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਕੁੱਲ ET ਅਨੋਮਲੀ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ET ਅਨੋਮਲੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਪੌਦਿਆਂ ਤੋਂ ਆਮ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਜਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਾਣੀ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫਸਲ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਤਣਾਅ ਦੇ ਖਤਰੇ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਬੱਧ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਘੱਟ ET ਅਨੋਮਲੀਆਂ ਫਸਲ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਤਣਾਅ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਅਤੇ □□□□ਖੀ ਘੱਟ ਨਮੀ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਉੱਚ ET ਅਨੋਮਲੀਆਂ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਨਮੀ ਦੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਖਪਤ (ਫਲਾਸ਼ ਡਰੌਟ) ਜਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਲਹੂਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਿਗੜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਸਾਰਾਂਸ਼ ਜੂਨ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰੀ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਸ਼ਪੀਕਰਨ ਮਿਸ਼ਰਤ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਅਤੇ ਪੂਰਬੀ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਦਰਾਂ ਸਨ।

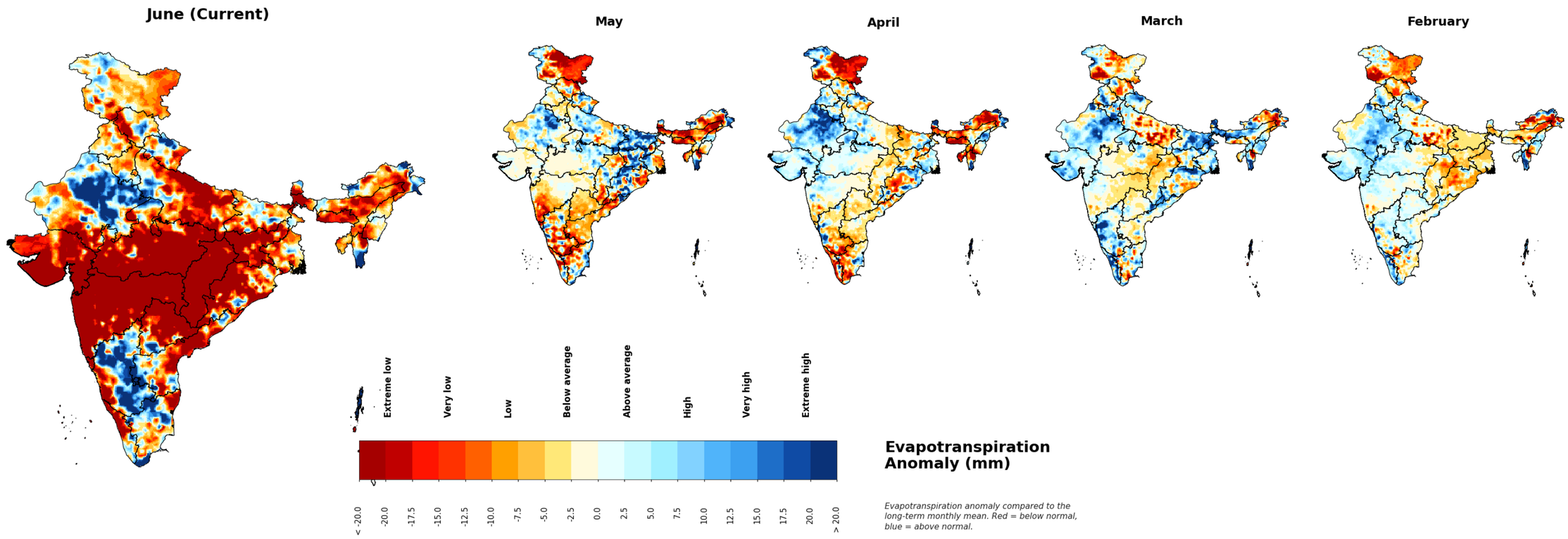

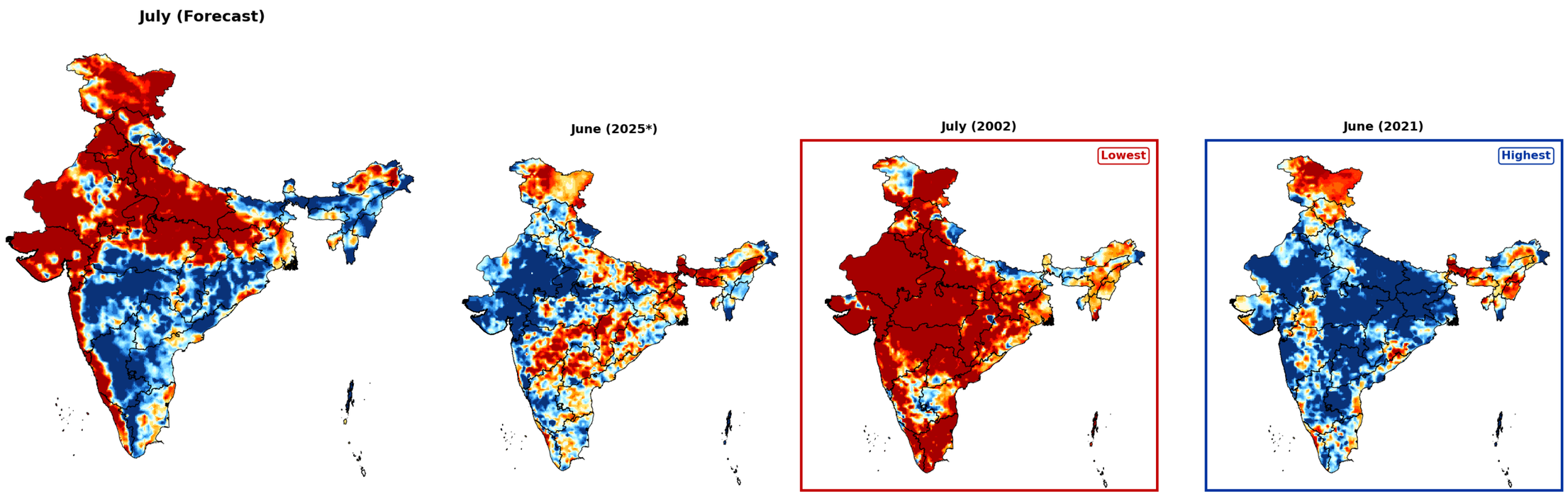

ਭਾਰਤ ਜਲਗਤ ਸੰਕਲਪ ਮੌਸਮ ਅਤੇ ਜਲਗਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮਾਪਦੰਦੀਨਾਂ ਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲ, ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਪਿੱਛੇ ਦਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਭਵਿੱਖਬਾਣ ਟੈਬਲ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਵੈੱਬਸਾਈਟ ਦੇਖੋ। www.indiahydrolook.in

ਭਾਰਤ ਦੇ ਜਲਗਤ ਸੰਕਲਪ ਬਾਰੇ

ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਭਾਰਤ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਮਹੀਨੇ, ਪਿਛਲੇ ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਭਵਿੱਖਬਾਣੇ ਸਮੇਤ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਪਾਣੀ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਕਲਪ ਮੌਨਸੂਨ ਦੇ ਮੌਸਮੀ ਚੇਤਨਤਾ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਚੇਤਨਤਾ ਲਈ ਨਿਰੀਖਣ ਡੇਟਾ ਅਤੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ-ਪ੍ਰੇਸ਼ਕਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨਾਲ, ਨਾਲ ਹੀ ਉੱਨਤ ਜਲਗਣ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਸਾਧਨਾਂ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਧਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਸੀ ਬਦਲਾਅ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਦੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਜਲਗਣ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਕੀਮਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਆਈਆਈਟੀ ਗਾਂਧੀਨਗਰ ਦੀ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਜਲਵਾਯੂ ਲੈਬ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਸਤ ਇਹ ਸੰਕਲਪ ਵਰਖਾ, ਤਾਪਮਾਨ, ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਨਮੀ (60 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ), ਵਗਾਰ ਅਤੇ ਵਹਾਅ ਦੇ ਪੈਟਰਨਾਂ ਬਾਰੇ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸਰੋਤ ਪ੍ਰਬੰਧਨ, ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਡਾਟਾਸੈਟ

ਭਾਰਤ ਦੇ ਜਲਗ □□□ਡ ਦੀ ਸੰਕਲਪ ਬਹੁ zahlreichen ਡੇਟਾ ਪ੍ਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕੀਮਤੀ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਸੰਭਵ ਹੋਈ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਦੀ ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਹੈ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰੀਖਣ ਅਤੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀਆਂ ਭਾਰਤੀ ਮੌਸਮ ਵਿਭਾਗ (IMD) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ https://www.imdpune.gov.in/cmpg/Griddata/Rainfall_25_Bin.html. ਇਹ ਡਾਟਾ ਹਾਈਡਰੋਲੋਜੀਲ ਮਾਡਲਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਰਾਹੀਂ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਭਾਰਤ-ਵਾਟਰ ਇਨਫੋਰਮੇਸ਼ਨ ਸਿਸਟਮ ਤੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਰੋੜੀ ਦੇ ਵਹਾਅ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਹਾਈਡਰੋਲੋਜੀਲ ਮਾਡਲ ਨੂੰ ਕੈਲੀਬਰੇਟ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। https://indiawris.gov.in/wris#RiverMonitoring.

ਜਲਗਤ ਮਾਡਲ

ਭਾਰਤ ਦੇ ਜਲਗਤ ਸੰਕਲਪ ਵਿੱਚ ਵ□ਿ□ਏਬਲ ਇਨਫਿਲ□□□ਸ਼ਨ ਸਮਰੱਥਾ (ਵੀਆਈਸੀ) ਮਾਡਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਹਰੇਕ ਗ੍ਰਿਡ ਲਈ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਊਰਜਾ ਬਜਟ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵੀਆਈਸੀ ਮਾਡਲ ਵਾਤਾਵਰਨ ਅਤੇ ਉਚਾਈ ਵਿੱਚ ਉਪ-ਗ੍ਰਿਡ ਬਦਲਵੀਆਂ ਨੂੰ ਕੱਢਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਖੇਤਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਜਲਗਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦਾ ਵਧੇਰੇ ਸਹੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਹੀ ਜਲਗਤ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀਆਂ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸਰੋਤ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਵੀਆਈਸੀ ਮਾਡਲ ਸੇਮੂਲੇਸ਼ਨ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਸ<unused2178> ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ

ਭਾਰਤ ਜਲਗੋਲੋਜੀਕਲ ਆਊਟਲੁੱਕ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਾਰੀ ਸਮੱਗਰੀ ਸਹੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸਮਝ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੌਸਮ ਅਤੇ ਜਲਗੋਲੋਜੀਕਲ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਅਤੇ ਜਲਵਾਯੂ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਵਿੱਚ ਵਿਗਿਆਨ ਲਗਾਤਾਰ ਬਦਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸਮੱਗਰੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਅਨੁਮਾਨ ਜਾਂ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਤੱਥ ਦਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪੂਰੀ ਸੀਮਾ ਵਿੱਚ, ਭਾਰਤ ਜਲਗੋਲੋਜੀਕਲ ਆਊਟਲੁੱਕ ਸਮੱਗਰੀ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵੀ ਗਾਰੰਟੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਂ ਅਣਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਵੇ, ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਤੁਹਾਡੀ ਵਰਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਆਪਣੇ ਜੋਖਮ 'ਤੇ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਇਹ ਗਾਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਕਿ ਸਮੱਗਰੀ □□ਸ਼ੁਪੂਰਨ ਹੈ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਖਾਸ ਲੋੜਾਂ ਲਈ ਉਚਿਤ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਜਲਗ □□□ਡਕਸ਼ਣ ਮਹਾਂਰਸੇਰਦ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੁਆਰਾ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ ਜੋ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਫੰਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸੰਪਰਕ ਜਾਣਕਾਰੀ

ਭਾਰਤ ਜਲਗਤ ਅਨੁਮਾਨ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਜਲਵਾਯੂ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ ਇੰਡੀਅਨ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਧੁਨਿਕਤਾ ਗਾਂਢਿਨਾਗਰ ਗੁਜਰਾਤ ਭਾਰਤ Water □ Climate Lab

ਭਾਰਤ ਜਲਗਤ ਸੰਕਲਪ ਪੋਰਟਲ www.indiahydrolook.in

Prof. Vimal Mishra (Professor)
Department of Civil Engineering, IIT Gandhinagar
ਈਮੇਲ : vmishra@iitgn.ac.in
ਕੰਮਕਾਸ਼ : AB6/330, IIT Gandhinagar

Devesh Mani
ਪੀਐਚਡੀ ਖੋਜ ਵਿਦਿਆਰਥੀ
IIT Gandhinagar
24350007@iitgn.ac.in

Paras Sharma
ਪੀਐਚਡੀ ਖੋਜ ਵਿਦਿਆਰਥੀ
IIT Gandhinagar
paras.sharma@iitgn.ac.in

ਭਾਰਤ ਜਲਗਤ ਸੰਕਲਪ ਮੌਸਮ ਅਤੇ ਜਲਗਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮਾਪਦੰਦੀਨਾਂ ਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲ, ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਪਿੱਛੇ ਦਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਭਵਿੱਖਬਾਣ ਟੈਬਲ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਵੈੱਬਸਾਈਟ ਦੇਖੋ। www.indiahydrolook.in